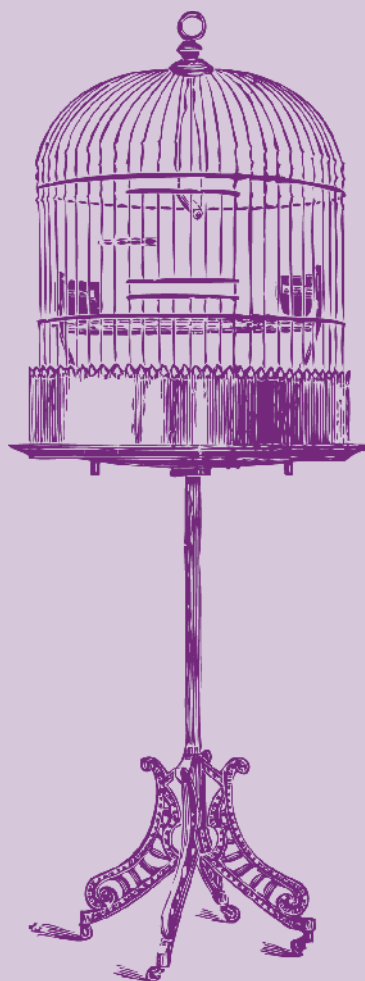

Tanquem els zoos

És difícil trobar algú que amb l'escola o ja de gran acompanyant els fills, néts o nebots no hagi visitat alguna vegada un zoològic. El seu origen es remunta a l'antiguitat, al voltant del 3.500 aC. Així ho manifesta un grup d'arqueòlegs que va descobrir a l'antiga capital egípcia d'Hieracòmpolis —actual Kom al-Ahmar— una àmplia diversitat d'espècies d'animals enterrats en una mateixa zona. I no només els egipcis van manifestar la passió pel captiveri dels animals. Els emperadors xinesos consideraven que tenir una col·lecció àmplia d'animals era tenir un gran parc de saviesa i a la mateixa Roma clàssica augmenten els animals en captivitat amb la finalitat de ser exhibits en els circs i amfiteatres fins a patir una mort cruel.

A partir del segle XVI, amb l'expansió colonial europea, van arribar al nostre continent molts animals exòtics que eren destinats bàsicament a les classes altes i entitats privades. Tenir una col·lecció d'animals va significar una nova forma de mostrar als altres el seu estatus social i econòmic. Així, arriben els primers parcs zoològics moderns, els de la Casa Imperial de Feres, establerta a Viena el 1752 i inaugurada al públic el 1765, i el parc zoològic de Regent's Park de Londres, fundat el 1828 per la Societat Zoològica de Londres, una entitat que tenia entre d'altres objectius «la introducció i domesticació de noves races o varietat d'animals». A partir d'aquest moment es comencen a estendre els zoològics com un espai per l'estudi del comportament dels animals i llur exhibició al públic en general.

El comú denominador entre els diferents segles de la història de la humanitat és que durant anys als animals se'ls ha privat de llibertat, utilitzant-los exclusivament per l'oci de les persones. Tècnicament un zoològic és un establiment on els animals salvatges són mantinguts per exhibir-los al públic alhora que també actua com a centres on es cuiden als animals i es vetlla per el seu benestar i preservació. No veig el zoo modern com un

Els zoològics són presons que han canviat les gàbies
amb barrots per espais reduïts i artificials
que intenten reproduir el seu hàbitat natural

espai de maltractament físic, tal com poden afirmar alguns sectors animalistes. Possiblement, havien sigut això, però per sort, ja no ho són. Però tot i això, continuo creient —malgrat les diferents directives europees que en teoria garanteixen el benestar, la salut física i psicològica dels animals— que els zoològics són presons que han canviat les gàbies amb barrots per espais reduïts i artificials que intenten reproduir el seu hàbitat natural.

Des de diferents àmbits s'afirma que els zoològics són espais necessaris per conservar espècies en perill d'extinció, incentivar la investigació científica i divulgar el seu coneixement. Afirmacions i arguments que es repeteixen però que no es corresponen amb la realitat. La gran majoria d'animals dels zoològics no estan en perill d'extinció i no formen part de cap programa europeu de naixements en captivitat. De la mateixa manera, es fa difícil comprovar si els zoològics actuen com a centres d'investigació científica, ja que la majoria no han fet cap tipus de publicació en temes zoològics. I finalment, la tasca educativa no deixa de ser un mite ja que la majoria de zoològics no tenen programes pedagògics.

En ple segle XXI toca tancar els zoològics tal com els coneixem actual-

ment. I aquells que fos possible els reconvertiria en santuaris d'alguna espècie. També prohibiria la utilització d'animals en espectacles. Els animals no han nascut per ser utilitzats per l'oci de la humanitat i encara menys per ser disfressats i promoure espectacles per divertir-nos.

Tancar els zoològics no serà una cosa fàcil, ja que molts animals ja han nascut en captivitat i desconeixen completament el seu ecosistema natural. Prohibir l'ingrés de nous animals i que es realitzi el control reproductiu dels que avui habiten el zoo per portar-los a les reserves naturals ha de ser un dels primers passos.

El públic dels zoològics i la ciutadania en general ha de reorientar la seva mirada cap a una nova realitat, que és fer possible que els animals visquin als seus hàbitats naturals i també ser capaços d'influir per aturar la destrucció de milions d'hectàrees i d'ecosistemes que són necessaris, no únicament per als animals, sinó per al futur de la humanitat. Com diu la ja retirada actriu i activista ecologista anglesa Virginia McKenna, per als que encara no entenguin els motius per tancar els zoològics: «Només han de mirar a un ocell en una gàbia i preguntar-se per què els ocells tenen ales». ◀

